

Glósur úr laganámi við Háskóla Íslands, 2 af 2

Bjarni Benediktsson – Háskólinn í Reykjavík – Glósur

Tekið af vef Borgarskjalasafnsins

bjarnibenediktsson.is

Einkaskjalasafn nr. 360

Uppvaxtar- og námsár

Askja 1-3, Örk 3

©Borgarskjalasafn Reykjavíkur

Hamning og ást. Hamning v-vi. 1, 3-4, 14-15, 24, 28-29-30-31, 33
35, 54, 55, 56, 57, 58-63, 64, 65-66, 69, 71, 77-79, 88
90 (terminologi), 92, 96, 97 (term), 98, 99-104, 112-113, 120
126, 133, 135, 150-152, 153, 158, 159 (term), 170, 173-174
175-177, 181, 198-200, 202, 204, 205, 210-211, 212-214, 220-
224, 225, 226, 227-239,

Þess-Smitli 17-18, 226-227, 33-45, 48-49, 50, 55, 56-58
65, 68, 79-81, 95, 99, 101, 104, 106, 107-112, 114, 128-129, 134,
135-140, 147-148, 150, 156-157, 163, 160, 164, 166, 168
173, 174-178, 197, 200, 206, 210, 218-219-222, 224, 227
228, 230-231, 235, 240, 246-249,

Þess-Smitli d. Rv. 15-16, 26-27, 33, 44, 45 (term), 51-65
74, 75, 84, 85-93, 99 (term), 115, 118, 119-121, 124, 125-145, 151

Þess-Smitli. 13-27, 31-37, 40-42, 44, 46, 51-54, 58, 63-64, 66-67, 71-72

um valdaskiptingar og uppröna brenna Schmitt:
Geistesgesch. Lage 51-52, Verfassung 203,

Logul. t. l. v. : Brückel og Bein sbr. alm. ást. 12 t. l. v. : Ferron.
um Ständestaat, Schmitt 45.

um tengingard og ríttetning e. d. Schmitt 293-303 (Einkam - 295)

„Alm. ást.“ t. l. v. : Esmein
s. 3-4, 6-7, 8-9 : Smetz s. 11, i de Ferron

11-15 L 13-14 t. l. v. : Minkine - Smetz, vito. referendum

17-18 Desplaces 19 Desplaces vitnar : Voltair og Franklin, : John Adams

Duguit II, 5-12 ff. um „Sustak“ p. og deilda 1, 2 Esmein, 3-5 Smetz

6. Smetz, 7 Mendelssohn - Bartholdy, 11 B. : comunal system, 13-15 Montesquieu
Smetz, 1 Esmein, 2 Ferron, Smetz 5, Desplaces, Probl. Reichsrat

46, „Svifst“ 3-6, Reuterskiöld, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 34, 35, 36, 37, 38, 39, 40, 41, 42, 43, 44, 45, 46, 47, 48, 49, 50, 51, 52, 53, 54, 55, 56, 57, 58, 59, 60, 61, 62, 63, 64, 65, 66, 67, 68, 69, 70, 71, 72, 73, 74, 75, 76, 77, 78, 79, 80, 81, 82, 83, 84, 85, 86, 87, 88, 89, 90, 91, 92, 93, 94, 95, 96, 97, 98, 99, 100

3. Esmein de Ferron, Belgia 2 Smetz, Spain, Smetz

F. Smetz, 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 34, 35, 36, 37, 38, 39, 40, 41, 42, 43, 44, 45, 46, 47, 48, 49, 50, 51, 52, 53, 54, 55, 56, 57, 58, 59, 60, 61, 62, 63, 64, 65, 66, 67, 68, 69, 70, 71, 72, 73, 74, 75, 76, 77, 78, 79, 80, 81, 82, 83, 84, 85, 86, 87, 88, 89, 90, 91, 92, 93, 94, 95, 96, 97, 98, 99, 100

5. Smetz, 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 34, 35, 36, 37, 38, 39, 40, 41, 42, 43, 44, 45, 46, 47, 48, 49, 50, 51, 52, 53, 54, 55, 56, 57, 58, 59, 60, 61, 62, 63, 64, 65, 66, 67, 68, 69, 70, 71, 72, 73, 74, 75, 76, 77, 78, 79, 80, 81, 82, 83, 84, 85, 86, 87, 88, 89, 90, 91, 92, 93, 94, 95, 96, 97, 98, 99, 100

Afskipt. d. af Sjáin
Íllut e. d. 1 Binn.

Gamisl. 41, 42, 43, 44, 45, 46, 47, 48, 49, 50, 51, 52, 53, 54, 55, 56, 57, 58, 59, 60, 61, 62, 63, 64, 65, 66, 67, 68, 69, 70, 71, 72, 73, 74, 75, 76, 77, 78, 79, 80, 81, 82, 83, 84, 85, 86, 87, 88, 89, 90, 91, 92, 93, 94, 95, 96, 97, 98, 99, 100

55 Lammade 57 Lammade, 59-63 Focher

5. Smetz, 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 34, 35, 36, 37, 38, 39, 40, 41, 42, 43, 44, 45, 46, 47, 48, 49, 50, 51, 52, 53, 54, 55, 56, 57, 58, 59, 60, 61, 62, 63, 64, 65, 66, 67, 68, 69, 70, 71, 72, 73, 74, 75, 76, 77, 78, 79, 80, 81, 82, 83, 84, 85, 86, 87, 88, 89, 90, 91, 92, 93, 94, 95, 96, 97, 98, 99, 100

5. Smetz, 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 34, 35, 36, 37, 38, 39, 40, 41, 42, 43, 44, 45, 46, 47, 48, 49, 50, 51, 52, 53, 54, 55, 56, 57, 58, 59, 60, 61, 62, 63, 64, 65, 66, 67, 68, 69, 70, 71, 72, 73, 74, 75, 76, 77, 78, 79, 80, 81, 82, 83, 84, 85, 86, 87, 88, 89, 90, 91, 92, 93, 94, 95, 96, 97, 98, 99, 100

2. d. banna sér ekki samar „Sust.“ 5 Smetz

Reinwald e.d. "glugt" 1677 Montarguier,

Sammestning d. "sammestn" 1 Esmer, 2 Ferron, 3-4 Desplac
5. samr

Urn völd og visting Deildanna, Swiss I Breyer 386
urn fjármál: Englandi s. 28 Anson, Franska sendit 103
16-3, völd d. 1-2. Afskift: d. af fjárm.
Gjafir 3-4 - 39 Mosca,

U:fu. Refarendur Swiss II Breyer 34 #4 38 ff
Engl. Gjafir 15 M.B., 2 H2 Skut, Swiss 23 Breyer

1. Answer 63.

Then returning prisoners... The Houses assemble in their respective chambers, and the Commons are summoned to the House of Lords. There the letters patent constituting a commission for ^{the} opening of Parliament are read, and the Lord Chancellor desires the Commons to choose a Speaker."

The Commons therefore elect or elect the Speaker. Then, "The House adjourns until the following day, and then the Speaker takes the Chair until summoned by the officers of the Lords to the presence of the Lords Commissioners. He goes to the bar of the House of Lords with the members of the Commons, announces his election, and "submits himself with all humility to his Majesty's gracious approbation."

The Lord Chancellor expresses the approval by his Majesty of the choice of the Commons, and confirms him as Speaker. After this is done he demands the "ancient and undoubted rights and privileges of the Commons" These are granted and the Speaker with the Commons returns to the Lower House."

2. Answer 64.

Anson 64/65

Anson 65/66.

Metaphysa pinguis saeva with river

even *pyris* river deild?

"*Sin mactrogalea* et *trinning* et a *heitant*

for from: *hevari* deild *pyris* sig.

Austurviki.

(Talið eftir H. Lamp: Das Zweikammer-
system der österreichischen Bundesverfassung
vom 1. Oktober 1910).

S. 10.

Ríkislagur hefur „Pillersdorfschen“
stjórn. frá 15. Apríl 1848 var samsettur
af tveimur jafnréttisáttum deildum
(Kollegíum). Einnigis samhljóða áherslur
beggja deilda er hægt að gefa að lögun.
Áttar deildir hafa rítt til að vera fram-
mál og gefa breytingar. Stjórnarfrv.
rít. innlegum heravla, skattalögum,
gjärlögum (Staatsveranschlag), samfengt
landsveikninga, tökur ^{níkis} ~~skatta~~ lána, sala
afdræðingu níkiseigna verður að lagga
fyrst fyrir neðri deildina (Volkskammer).
Áttar deildir sitja samtímis að fundarhöldum
24 deilda mátti: mesta lagi hafa
100 meðlimi, og eiga þau sæti: keisara-
legis þingmæn, þeir eru lögráða menn, með-
limir, sem keisara nefnir afhöfust og
150 fulltrúar, sem stórlandsígnarverur
S. H. velja til viss tíma hlts. Neðri deild
hefur öðrum hönnunum af kjö-
mönnum. Dönnunarráðun er bundin
við níkisborgararítt, „Volljährigkeit“

þá at menn haldi at fullur venjulegur réttind-
um ríkisborgarar, hafi verið 6 manntal í
hjáðamir u. Hjóvargzi er búið við 30
ára aldur.

Skr. „Grundriss der Verfassungsentwurf“
frá 1849 er ríkisdaginn at hafa 2 deildir,
næðri deild (Volkshammer) sem hefur kosu-
ni til og fulltrúamenn, sem vinna eigin eiga
(Zensus) hjósa til, og efri deild „Händlerhammer“
sem „Landtage“ og „Höringstage“ senda fulltrúa á.

Á svipstund hafi er meirum skiptu skr.

hinni „abtrogenste Verfassung“ frá 4 mars 1849.
§§ 38 til 69, 98

„Händlerhammer“ sem efri deild er lúna má
eigi vera stævi en hefur meirum næðri deild.
handdaginn* hjósa efri deildina, at nokkur
lesti meðal sinna eigin fulltrúa og til 10
ára í sam. fyrir, sem kosuinn er, verða
a.m.b. at vera 40 ára gamli og hafa a.m.b.
verið 5 ár ríkisborgarar. Fyrir þá fulltr.
sem eldi er sjálfir með lúna landdaginn
er „Zensus“ fyrir skiptum. Með lúna efri
deildin meira eldi, í mótsetu. við næðri
deild, þá þókanur. Næðri deildin er
kosuinn kosuinn af fulltrúa
ríkisborgarar, sem verða at hafa vissu
„Zensus“ at „deklarationsstellung in
siner Gemeinde“ til 5 ára í sam.

* handdaginn er sjálfir kosuinn beint.
At öðru leiti skal samsetning þess
á kos. skr. „Landesverfassung“ sem mið-
á kosuinn við þá sem við á í kosuinn
sin stölu landi.

S. 12

Utgáfan er bundin við komingavétt, 30 ára aldur og 5 ára ríkisborgaravétt. Sker, þessari stjór. er grundvallarregla undan-
 reisia leiða
 tekninga laus jafnvéttis fylgt, þannig að
 listar hafa rétt til að vera mál fram, gera
 breytingar, og hafi fundi samkinnis.

En einveldis milliþils ástandinn lauk
 20. Okt. 1860 var gefið út rannsókt „Óstjórn-
 diplóm“. Það fylgir að þessu leyt: ekki
 þessari stjór. heldur gerir ríkisráðið at
 einar leiðir þessari stjór.

En sker. „Félagsreglugerð“ frá 26. Febr.
 1861 er sennit at miðar til tveggja leiða,
 at „Pillendorfschen“ fjárfingur.

„Gleisakís skiptat“ erfta meðlimum
 heisaraatharinnar. Fulltímann stórvæð-
 manna atalsins, andlegur heisgjafastofn
 heftamennum og fulltímann, en heisann
 tilnefnið af lögum. Fulltímaheild (metri d.)
 sem „Länderbauern“ valin af landböggum
 meðal þessara eigis meðlima. Landböggum
 sigillir skulden atallega komur „Volks-
 wahlen mit Zensus“ og at ríðum lög-
 öðum komur. Fulltímann jafn.
 rétti tveggja leiða.

3.13

Het stjór. frá 21. Des. 1867 og „varu
 þessara novellu“ 2. apríl 1873 er „Länder-
 © Borgarskjalasafn Reykjavíkur

hammen" breyðt: fulltríðsdeild, sem kosin ná
 berist af fjötum, .. ländersweise nach dem
 "Slaviansystem". 1907 er almennur breið og
 jafn kosningarréttur innfærður. Í des-
 emberstíðum. er báðar deildir afleiðt
 gættar jafn-réttleikar, en þó skulu stjórnm-
 enna, .. er suetta þjálfög, nýlita kölluð,
 myndar "Notverordnungen und Ausnahme-
 verfügungen" fyrir löst fyrir mestri deildina.
 Til at jafna mismálit milli deildanna er gert
 nýtt fyrir sameiginlegum "Konferenzen"
 með fullu jafnrétti:.

Stjórshv. 1920 er byggt á samkomuleggi
 milli sosialdemokrata og kristl. socialistar
 (slv. bls. 30) en sosialdemokratar hafa átt
 þess afur á: vaxur og verur. 314 regjv:
 "Die Gesetzgebung des Bundes übt der
 von ganzen Bundesvolke gewählte
 Nationalrat gemeinsam mit dem von
 den Landtagen gewählten Bundesrat aus."
 Gerðt á átt verur byggt myg sverjast og
 : Sviss og U.S.A. (slv. s. 42) en er
 þótt þaklægt dæki og vaxnar hæpit at
 tala um þaklægan föderalisma (slv. s. 55).

Samg. fellir s. 48. þessu heildardóm:
 "Es soll erscheinen der Bundesrat seiner

hér skilist mér betri athi-
vit: Sammenheng.

auðrættur Form nach (verhüllend)
Berufung, parlamentarische Geschäfts-
führung) als ein Parlamentsorgan;
seiner Wesen nach aber, gemessen an
seiner Funktion, an seinem Zwecke,
an seinen Verhältnisse zum National-
rat. Kann er nicht als ein Bestandteil
des Bundesparlaments, nicht als eine
zweite Kammer gewertet werden. Er
ist kein gesetzgebendes, sondern nur
ein kontrollierendes Organ. Diese
Tatsache ist entscheidend auch für
unser ganzes Parliamentssystem: Um-
gekehrt das widersprechende
außere. Scheinbar besteht für
unsere Bundesverfassung das Zwei-
kammersystem. Man kann daher den
Bundesrat (auch nicht) im Staats-
rechtlichen Sinne auch nicht eine
Zweikammer nennen. Die gesetz-
gebende Körperschaft unseres Bundes-
staates ist in der Wirklichkeit nur
der Nationalrat.

Þessu leið þarf ekki samþykkingu
Bundesrats til löggjafar helður gæta kann
einungis þess að áhrifast rétti með því!
Nationalrat er þar þarf eigi neis ákoma

þarf að ath. nánar ketta niðri og
gæta stíðu. (1920 og 29 og athuga
þetta þá betur).

aukinn meirihluta. Þessi málhafi veitir
 Bændur að hafa hafið ummál 8 vikna en
 þarf. Þessi er sínu sinni að hafa tekið meira
 ábendingu í málum og gengur það þá
 af sigillum rétt fram. skv. s. 35. Málhafi
 meira tilhlutur tekið til hans um stjórnsýslu.
 Þessu er, og þarf samþykkingu hans af
 þessu á áberum þessu er tekið til Bændurats
 s. 38. Gf. leitt meir segja, að (hitt suspensiva)
 um þessu til framkvæmdar valdanna. skv. s. 48.

Samantening Bændurats þar eftir stendur
 Landanna, mest 12 fulltr. frá hvernig og
 part 3. skv. s. 33 og stjórnsýslu 34.

Um hagsmunna-þing

Suets: La réforme du sénat s. 199

Nous pourrions donc dire que la représentation des ~~intérêts~~ intérêts se rattache par une filiation ininterrompue aux institutions territoriales et communales de l'ancien régime."

S. 196. Telur hreyfinguma standa:

sambandi við fjöðvenja þá er lifður á siturta öld og að hlytast vöðvantiðna og hit gamla "Ständle"-ríki t.d. Adam Müller, J. Stahl o.fl.

S. 118: "Évidemment le spécialiste

peut donner à la chambre ou au sénat d'utiles avis. Mais il ne faut pas pour cela qu'il siège dans une de ces assemblées. Il peut fort bien les donner du dehors. C'est ce n'est pas tant sur les débats et sur le vote qu'il devrait agir que sur l'élaboration des projets de loi. Et

s'il est une réforme qu'on peut souhaiter, c'est la création de commissions spéciales, composées de parlementaires et de techniciens étrangers aux chambres, qui auraient

pour mission de rédiger le texte sur lequel s'ouvriraient les débats parlementaires et de le réviser ensuite entre la première et la seconde lecture."

S. 219. Agath et fa framvískaðandi sérfræðinga á þinginu : "bref, c'est moins parce qu'ils sont spécialistes que parce qu'ils sont éminents".

S. 250 : "En résumé, la représentation des intérêts a pour effet d'accentuer les antagonismes des groupes, pour les livrer ensuite à l'arbitrage forcé de tiers parfois incompetents, souvent partiaux, et toujours dénués d'autorité".

Sen. S. 250 metanvískaðandi (4) : "on a pu dire que la représentation des intérêts est "l'organisation constitutionnelle de l'antagonisme social" (mot cité par Bidart, Foulard, et Mass. La Réorganisation du Sénat. 14e)

S. 251. Samtíð mundi hafa þótt stófrætt : "privilegium dans le choix des intérêts admis à la représentation, privilegium dans la répartition des sièges entre eux". Og þessi er autoritættur og þessi er heimildin.

Þægnunarfúlltr. er fyrst hengt í Belgíu
1865 af Hector Davis, og síðan
haldið fram af ginsum til að láta
verkamenna þá þingfúlltría, og er
það hafið: heppast met öðru meti: ríndi: í-
hugum.

Þvíleith er allur bálhinn „þa
representation der inkréts“, s. 191
til 263 mjög lesilegur, og gengur
: stórum dráttum út á að sjá,
að ásakunin þar, sem fram er,
brenna gegn miverandi brenninga-
og flóbka-þyngubrennslagi sé ekki
réttmætur, en þessu áberur enn dr.
s 202.

1° Vald talmanna og hærstjórn
meiri hlutar

2° Aukning flóbka óvináttu og
hindrun réttmætra hegnuma.

3° Útlokun sérfrætinga frá þingum

En allur þessur ák. hafa verið
hraktar sínir köf., að, þótt þyngir
þveröfugur gífur-þöngvissmannna
hegnumunarfúlltr., þá þyngi að skapa
mjúga organisat-ionir til að banna
þessu þörfi þyngir, það er eiginlega
tillit og erfitt að þyngja þar

slv. t. d. s. 144

reður fulltrúa fjáris hverja hags-

munagrein, og einn söfðars at

jafna fulltrúa fjöldanum niður á

líkum fjáris hagsmunagreinum.

Af öllum þessum vort: autoritet slíkrum

fulltrúum samkomu liggja hit: 5

~~As allur er fast við á mót:~~

því

slv. t. d. 145
ff.

slv. 250 ff.

1.

um sameiningu deilda til að
ræða deilum milli þeirra til
lyfta.

Samt

'A s: 288 um part rök á mót:
þessari lausn. Sagt að mest þessu sé
einnar deildar þarfi óbeint tekið upp,
og gagnræm málamiðlun gert
þingdögum, því að þá er fram sé
hest að reikna út hver starfari
verti. Þá því samhverulega einungis
um suspensivt veto að ræða. Þetta
þingdögum ^{geti} sameint ókost: einnar
deildar þarfins út óvinnu milli
tveggja deilda, þar sem hin minni
munu þakjast verða undir í vit-
skiptunum.

Belgia.

Abr. st. bel. 1831 telum elin

Suets: la réforme du sénat, n. 57,
-58:

Art. 53. - Les membres du sénat sont élus à raison de la population de chaque province, par les citoyens qui élisent les membres de la chambre des représentants.

Art. 54. Le sénat se compose d'un nombre de membres égal à la moitié des députés de l'autre chambre.

Art. 55. Les sénateurs sont élus pour huit ans; ils sont renouvelés par moitié tous les quatre ans d'après l'ordre des séries déterminé par la loi électorale.

En cas de dissolution, le sénat est renouvelé intégralement.

Art. 56. Pour pouvoir être élu et rester sénateur, il faut:

- 1° Être Belge de naissance ou avoir reçu la grande naturalisation;
- 2° Jouir de ses droits politiques et civils.
- 3° Être domicilié en Belgique.

þeir hjörgangur undir miklu þætti
 en við hafið: verið hrist, og var þessi
 undantekning af tala þeirra þá uppi
 fyrir minimaláhr. í 5. h. mgr. sk. b. þess
 þetta varð og til þess að „census“ lokaði
 vaxanverulega, sk. 7. b. 8. Á meðaltali
 var fjöldi fulltrúa, sem bjóða
 sig til 7 á mót: 100 hjörgangur
 sk. 70.

Segir 5. 43 um sennu alm.
 „le cas ~~de~~ d'éligibilité est,
 dans le système du congrès
 national, la partie la moins
 heureuse, et l'expérience en a
 démontré les graves inconvénients“

4° Être âgé au moins de quarante
 ans.

5° Payer en Belgique au moins 1.000
 florins d'impositions directes,
 patentes comprises;

Dans les provinces où la liste des
 citoyens payant 1.000 florins d'impôt
 direct n'atteint pas la proportion de
 1 sur 6.000 âmes de population, elle
 est complétée par les plus imposés
 de la province, jusqu'à concurrence
 de cette proportion de 1 à 6.000.

Art. 57. Les sénateurs ne reçoivent
 ni traitement ni indemnité.

Art. 58. À l'âge de dix-huit ans,
 l'héritier présomptif du roi est de
 droit sénateur. Il n'a voix délibérative
 qu'à l'âge de vingt-cinq ans.

Art. 59. Toute assemblée du sénat
 qui serait tenue hors du temps de
 la session de la chambre des
 représentants est nulle de plein
 droit.

8. 59 var áhr. í 71. gr. stjór. og
 þannig get: nafit þingdeildir
 báðar samara sta hvera í sínu
 lagi.

Í sambandi við að skiptum hefur verið
ráðgjafi á sama grundvallinum og skiptum milli
deildanna og hefur þá verið ákveðið
að láta hana lá ákveðna valdið blíð.
Næsta hinni deildinni, slv. 5.61.

5.61 var milli deild fengist ákveðna
á ráðgjafi, slv. 390, en hins vegar
hefur þá verið láta afri deildina lá
dómsvaldið en hins vegar fella henni:

„il a seul le droit de présenter des
candidats aux sièges vacants à la cour
de cassation“, slv. stjkr. 399 (s. 61.2 meðan)

5.61 var: 17. gr. stjkr. ákveðið, að:
„toute loi relative aux recettes ou aux
dépenses de l'État, ou au contingent
de l'année, doit d'abord être votée
par elle.“

Þessi niðurstaða með fjárhagsmálum
sestains var fengin eftir að marga-
þonar tillögum höfðu farnar komið,
sumir vildu skert seut, aðrir eitruft
af komandi, sveitarstjórnunum og frv.
slv. einhvern s. 11 f. og 33 ff.

M. a. var stungið upp á, að deildin
milli deildanna gæti rátt til lykta í
samgöngu þess fundarvaldið hefur deild.
En þessi hugmynd var kvænt og
þá var fram á: „tout ce que le
recours à ce procédé en quelque sorte
mécanique, dont le résultat pouvait

Belgia.

Abr. st. j. 1831 telain eftir

Suets: la réforme du sénat, n. 57,
-58:

Art. 53. - Les membres du sénat sont élus à raison de la population de chaque province, par les citoyens qui élisent les membres de la chambre des représentants.

Art. 54. Le sénat se compose d'un nombre de membres égal à la moitié des députés de l'autre chambre.

Art. 55. Les sénateurs sont élus pour huit ans; ils sont renouvelés par moitié tous les quatre ans d'après l'ordre des séries déterminé par la loi électorale.

En cas de dissolution, le sénat est renouvelé intégralement.

Art. 56. Pour pouvoir être élu et rester sénateur, il faut:

- 1° Être Belge de naissance ou avoir reçu la grande naturalisation;
- 2° Jouir de ses droits politiques et civils.
- 3° Être domicilié en Belgique.

3 undirbúningurinn undir stjórn.
endurskoðunina 1893 komu fram
ginsar till. um skiptun senatris
till. um t. l.
og ein þar einum markventar „inter-
essu- fyrir komu lags“ deildunin er og
skaut tillögum : þá átt epp lúat
eftir annat : ginsum myndum.
Zinnig vildur ginsin áberin komu.
osfr. Sjá um alt fetta Smets, la
réforme du Sénat, s. 107-171.

Text stjór. 1893 vart soo, Smets
s. 171-173.:

Art. 53.- Le sénat se compose:

1° De membres élus, à raison de la
population de chaque province, con-
formément à l'article 47; toutefois
la loi peut exiger que les électeurs
soient âgés de trente ans accomplis. Les
dispositions de l'article 48 sont applicables
à l'élection de ces sénateurs;

2° De membres élus par les conseil
provinciaux, au nombre de deux par
province ayant moins de 500,000
habitants, de trois par province ayant
de 500,000 à un million d'habitants,
et de quatre par province ayant plus d'un

millions d'habitants.

Art. 54. — Le nombre des sénateurs élus directement par le corps électoral est égal à la moitié du nombre des membres de la chambre des représentants.

Art. 55. — Les sénateurs sont élus pour huit ans; ils sont renouvelés par moitié tous les quatre ans, d'après l'ordre des séries déterminé par la loi électorale.

En cas de dissolution, le sénat est renouvelé intégralement.

Art. 56. Pour pouvoir être élus et rester sénateur, il faut:

- 1° Être Belge de naissance ou avoir reçu la grande naturalisation;
- 2° Jouir des droits civils et politiques;
- 3° Être domicilié en Belgique;
- 4° Être âgé au moins de quarante ans;
- 5° Verser au trésor de l'État au

moins 1,200 francs d'impositions directes, patentes comprises.

On être soit propriétaire, soit usufructier d'immovables situés en Belgique, dont la valeur cadastrale

7. Slr. Smets s. 182 vertur fjöldi
fulltrúa sem bjósa skuldi á
meist: björgunum = ár 1900
1-20, ár 1910 1-19 og þurfti mi-
nigaldna á grípa til minna
áhræðisins en áður.

sérhæva en minn á 12.000 francs.

Dans les provinces où le nombre de
ces éligibles n'atteint pas la proportion
de un sur 5.000 habitants, la liste est
complétée par les plus imposés de
la province, jusqu'à concurrence de
cette proportion. Les citoyens portés
sur la liste complémentaire ne sont
éligibles que dans la province où ils
sont domiciliés.

Art. 56 bis. — Les sénateurs élus
par les conseils provinciaux sont
dispensés de toute condition de cens,
ils ne peuvent appartenir à l'assemblée
qui les élit ni en avoir fait
partie pendant l'année de l'élection
ou pendant les deux années
antérieures.

Art. 57. — Les sénateurs ne reçoivent
ni traitement ni indemnité.

Art. 58. Les fils du roi ou, à leur
défaut, les princes belges de la
branche de la famille royale appelés
à régner, sont de droit sénateurs
à l'âge de dix-huit ans. Ils n'ont
voix délibérative qu'à l'âge de vingt
cinq ans.

Art. 59. - Toute assemblée du sénat qui serait tenue hors du temps de la session de la chambre des représentants est nulle de plein droit.

Un à brif senatsins : þessir mynd,
sem þeir voru þengd 1893 rituarn Smets
s. 183-184.
: Dr. Spreyer : La réforme du sénat,
s. 40-42, og au feu talet sem
timabilif 1894-1914 :

„Les événements n'ayant pas mis
le sénat à l'exercice d'une action
politique propre, il s'a lieu d'étudier
uniquement son rôle législatif.”

Sbr. Smets. s. 183.

„les propositions de cette nature
[= de loi dues à l'initiative d'un
senateur] déposées depuis 1893 sont
les maintenant au nombre de
soixante-deux et, parmi elles, il en
est de fort importantes”. Sbr. Smets. 183.

Sbr. tilv. Smets s. 184 komatt meini
blut: þessara fr. at vísu elki fram.
þessi meini athafnaremi senatsins
sinnuun at þakka þeim senatorum,
sem valdir voru af „les conseils
provinciaux” eft : þyngjun þessa þyngi-
þomulags.

Sbr. 191 hefur áskrátt: þorinnar elki
nefust eins vel en frá leið. þor sem
þessum mætti fullkomnu valdi
þessum þor. og meinu á þessum
og þor. til n. deildar þess rígi sem
þessum mikill.

9. Belgique.

„Enfin, depuis la session de 1900, le gouvernement parfois déposé des projets de loi en premier lieu sur le bureau du Sénat; cette procédure, qui fut suivie quinze fois ---". Smets. 185

„Depuis la revision jusqu'à ce jour, le Sénat n'a rejeté aucun des projets que la Chambre lui a transmis. Ser. Smets. 185 (cité 2 ans 4 fois 4 pages)

„D'autre part, le nombre de projets et de propositions de loi qui furent amendés par le Sénat, après avoir été votés par la Chambre, n'est pas considérable; sur les 953 lois promulguées depuis la revision jusqu'à la fin de la session 1911, on en compte en tout 25 et ils sont d'importance variable"

Ser. tilvitnen Smets s. 188 :
 42-45 fja helur met fert senats
 à fjörlögum oft (ant) verit einangis
 t: h málamagna, þar sem þau koma
 svo seint fja netri deild, at óhafi-
 legum hvata verður at hafa á t: h at
 þau verð: t: h brinn rögu suemna --
 Sönnuleit is helur stjörmin niðig
 oft lættit senat: t: h at hverfa

frá samtökulegri andræðskotum 1887 at
bæmt hja því at málit komi after
þessu meiri deild. (Sbr. Smets s. 188/89
t. birtum : Speyer s. 44 og 45).

Smets ber fram till. reisur á ríðu
188 ff. met stórlegri greinargætt.
Till. eru. sbr. s. 183-4.

1° Sl faut maintenant, ou plutôt
rétabli dans son intégrité le système
de l'origine commune des deux chambres;
2° le suffrage doit être direct.
3° les règles de l'éligibilité doivent être
modifiées;

4° Il faut ouvrir le sénat aux
citoyens qui, s'étant distingués dans la
profession qu'ils exercent, consentiraient
à consacrer une partie de leur temps
aux affaires publiques, sans avoir
néanmoins le loisir ou le désir de
faire une carrière politique;

5° de ceux, s'il n'est entièrement
supprimé, doit être considérablement
relevé;

6° Il n'y a rien à changer aux con-
ditions d'âge actuellement exigées
des sénateurs;

7° la constitution doit énumérer
limitativement les catégories d'éligibles,
et les conditions d'éligibilité doivent,
autant que possible, échapper à l'action
du gouvernement;

8° Cette règle doit être appliquée
d'une manière différente:

- a) à la carrière politique
- b) aux fonctions administratives et
judiciaires;

- c) aux professions libérales
 - d) aux sciences, aux lettres et aux arts;
 - e) aux ministres des cultes;
 - f) à l'agriculture;
 - g) au commerce et à l'industrie;
 - h) aux ouvriers et aux employés;
- § 98 g a lieu de soumettre les élections sénatoriales au régime du scrutin de liste et de la représentation proportionnelle.

Skv. s. 338^{tt} talið ástæta lætur að láta áker. um forvarpsrétt u.d. t. l. fjárlaga haldast. Sama um ákeravald á vát herra og val: „landsdómur“.

Skv. s. 336 ftalið rétt að láta láta deildir jafn- fjöluennar, en s. 337 f. hins vegar e. t. v. rétt að láta áker. um lengri kjörtíma efri deildar haldast.

Skipun deildanna.

Það gægaðu glíðlita um hinar marg-
vislegu atferðir til myndunar elri
deilda má greina á milli einungar-
ríkis (Einkaríkastætt) og sambandsríkis
(Bundaríkastætt) og vertur nánari
grein fyrir þessari skiptingu gert
í þessu þémi sem fjallar um
þenningu og gegnryki tveggja
deilda kerfisins. Skipulegi hefur
ríkis vertur ^{lítið} undir þessari grein
sem einhvern vinstist einhverja þætt,
þó einstakir litir samsetningar deilda-
innar falli undir átvar greinar. En
hér er um svo mörg blendingstil-
felli at vata at vort vertur hjá
þessari ónákvæmni þornist. Jafnframt
vertur um hvent ríki stuttlega gert
grein fyrir helstu atvritum. Skipunar
netri deilda til sambandsríkis.

A. Einungarríki.

Slíkt vertur byrjað á at lýsa þessu
kerfi, sem elst er, og flestum hefur
ortist til fyrirmyndar at blitstjórn
í upphafi, sem sé e.d. myndunum á

grundvelli erfagægis meðlimanna og verður
situm haldið út frá því til þeirra karla,
sem líkjast því mest og allt til þeirra,
sem: meira samvæmi eru við lýðræðis-
þættirnar mitina manna.

1. Erfagægi meðlimanna.

I. England.

sem upprunur eukar karla:ins víst til
sögulega blátans.

Húsið sata: : a.d. 6 flokkan manna!

1. Stenunglegir prinsar, ~~sata~~ sitja

sem erfagægir talsmenn (Peers) of
the United Kingdom.

2. Veraldlegir Peers of England, of
Great Britain, and of the United
Kingdom.

~~3. Andlegir~~ ~~Peers~~ ~~of~~ ~~England~~

3. Fulltrúar skoska Peers, 16 at töl.

4. Fulltrúar íslenska Peers, 16 at töl.

5. Andlegir Peers: 2 erl. biskupar
og 14 biskupar.

6. Lords of Appeal in Ordinary
p.a.a. > > höglærdin menn 6 at töl.

Af þessum 6 flokkum berila
4 þeir fyrstu: erfagægir grund-

1. Herriot, Second Chambers, s. 8.

Aðrir, s. 201. flokkan meðl. svo:

1. Erfagægir peers of the Un. Kingd.

2. Erfagægir peers, sem eru eldri
erfagægir lords of Parliament.

a. Skoskan fulltr. 16. þeir hafa þ.
kjörtímabál

b. Íslan fulltr. 18 kosnir af-
laust

3. Lords, sem eru lords of Parlia-
ment ^{en afleiða} af laust, þar sem peers
er lords of Parliament. &c

a. 16 lords spiritual

b. The lords of appeal.

Biskup sem regir af sínu biskup.
dæmi sínu hatti þá at vera
lord of parliament.

velli, í þeir fyggi beint og beint
óbeint.

þeir, sem fyggi eftir sitt sinn ein
eiga soti í e.d. eru lang fjölmennar
1917 um 670². Tala þeirra er
breyt:leg, því at konungur hefur,
ni vitanlega skr. upprástungr, samþykki
og ábreyt ratherra, rétt til at helja
nigja menn til atalstignar svo þeir
ötlist setu: deildinni, og hefur þessi
heimild verið sitt lit öflugasta vopn
: bærðinni milli deildanna, sákkum
it af the Reform Bill 1832 og
um the Parliament Act 1911,³ skr
og er Anna drottning veitti: þessari
heimild til at fá útvekt frétta
samþykktar og nokkur situr,¹⁷¹⁹ sam-
bandi vit þat þann fram frv. um
at takmarka rétt konungs til
nigvar veitingar atalstignar, svo
at metlinn e.d. heftu eigi at it
þeiri en um 200, frannv. mót
þá eigi frann at gæng.⁴

Eftir 1856 mun talit, skr. úr-
skurt: e.d. þat er: the Wansley-
dale Peasage case, at eigi sé rétt

2 skr. Harriet, l.c. s. 13

3. Harriet, l.c. 14 f.

4 Harriet l.c. 14, Anna 219.

5. Pálsa, 369 ff. Mannist, s. 16
Anson 213

at skipta örfæga lávartstign þannig
at hún verði ~~örf~~ heimild til satsu?
a.d. 5

Upphaflega mun lávartstign hafa
verit bundin við jarðeignir en.
síðan samman kemur þorung þy erit:
stæt þorung þy kemur, svo at þell
þorungs er þæt, sem skær eit in
ann þorung lávartstign er at ræta,
og taki þi er þorungen út nafndi sat.
sitt: c.d. fella hann örfæga þann
nætt til satsu: deildinni⁶: 1861 er

6. Mannist, s. 17 ff. Anson 202 ff

Skatt, óberlaus reformur u. Referendum andanlega skortir in um þæt, at
s. 5.
7. Mannist, s. 17.

andlega skortir in um þæt, at
lávartstignir fylgja eigi lengur
jarðeignum⁷.

Um örfæga er þæt og þætningu,
at einnig er ein af afkomendum lá-
vartar þar þetta nætt en t.d. at ver-
sigrinn hvers hverfa in atalstætt og
svo engu þæt þell af bolli.

A. 1. I. England.

8. Harriott s. 11, Pike s. 359 ff.

Fulldómur skosku atalsmannanna
eiga setur: s.d. sker. the Act of
Union (1707). Þeir eru komnir til að
tölu af skosku atalsmönnum, ^{og skulu sjálfir vera skosku} atalsmönnum, ^{atalsmönnum} at
þeirra er fulldómurinn megi eigi eiga
setur á þinginu, ekki heldur í neðri
deild, nema þá þurfa þeir sín
eigin Pearls of the United Kingdom.⁸
Fulldómur þessir eru komnir til
sins þings: einn og hefur þeir
þingraf áhrif á umboð þeirra svo
að þat felles mital.

Þosku fulldómurinn 26 eru
komnir af: nokkurn atalsmönnum
og skulu sjálfir tilheyra þeim. Þeir
eru komnir af: langt, í mótsetningu
við þá skosku. ^{þessir} ~~þessir~~ eru og að þurfa
langt: sérstaklega, að þeir eru ^{þessir} ~~þessir~~ ^{þessir} ~~þessir~~
þessir til m.d. utan Íslands
sér þeir sjálfir eigi meðlimir s.d.
Þosku fulldómurinn eiga heimild
sína að neðja til the Act of Union
frá 1800, en eftir 1922, stofnun
Þosku frimískis er stöta þeirra
öðru og iðulega

9. Pike, 363 ff. Harriott 11 ff.

Skiftingu nitima þinga : deildir
 má rekja til Englands. Þá er skift-
 ingin aftur á nót: republikanísk þomir
 upp á mitöldum og er orsaka þess
 at leita : ríkisskipulagi og fjöðfalegs
 ástandum, sem mér eru löngu undir lok
 lítmar.

Þegar indögum þess daga Vilhjálms
 birtastar kröddur Englands þomir
 vörum meir, og þá einninn andlega
 og verulega höftingja, the Witan,
 til þessa, Witanagemot! um vald þessara
 atila, þomir og witan, þar eftir þess
 þess styrkari var og þess til framfarir
 Vilhjálms birtastar og eftirmeir þess
 höftu og vitanlega röt sér vit höft.

A þess dögum var þess höftit fram, at
 þomir væri framfarandi alls lands
 er eftir höftu lönd sin ^(tenants-in-chief) at
 þess frá þomir, annathvort beint
 at óbeint, f.a.a.s. frá þess þomir
 þomir. Allir þess, sem höftu land
 beint af þomir væri skyldir at
 þessa á rötstefnu þomir væri þess
 höftit. Þess rötstefnu nefndust á
 þessum tíma ymist Concilium regis

1. Anson s. 102 ^{töldust} ~~atla~~ s. m. k. biskupar
 og jarlar til the Witan. Þá og áliton auk. standum
 og eftir eftir þess meir á röt Pike. 5/6.

2. Pike s. 5 og 11

3. Anson s. 26.

4. Gilbert s. 9 f. s. ^{3.} ~~þess~~ ^{þess} 199

5. Marrat Sec. Chamb. 18

5. Ansvar 27.

6. Um þæt má vísa tíð. til Pika

7. Harriat 18.

* Ansvar s. 203 telur óvíst, hver greinar-
menntal varu þessara: „It may have been
greater extent of possessions, or greater
political influence, or a longer line of
descent“

8. Harriat 18 og 19.

9. Pika 154 ff. Harriat 18. Ansvar s. 236/37
telur málið óljóst, sýnið þó hallast að þessari
máttum og sýnið líkja á Pika, en telur óljóst, að
hafi málið euga þessara, og sýnir hafi biskupar þessara
verit bundin til W:ten: sýnir um 50
andara ágreinika.

10. Pika 314, 337-38. Ansvar 28. Harriat 12.

Curia regis eða rit meiri háttar tekið var
magnum eða commune concilium? Teljast má
óþvengt að fara hér nánar út: fyrir komu-
lag þessara sambandna eða greiningu á
stærðum þeirra? En úpp af þessu máti
og fundum þess er álitit, að aukin
þingit og þó einbein the Glouc
of Lords sé sýntit? Nokkurt ræmna
er greint á milli barones majores og
barones minores*, þ.e.a.s. meiri háttar
lísherra og minni háttar, þeir þv-
nefndir voru kallaðir réisstaklega til
þessara ráðstæla en „the Sheriff of
the County“ ^{hottitist} „in general“
var talið að bota hina,
og er talið, að þessi háttar hafi verið
upptekin eigi síðan en á löngum
Glouc II⁸. Áka veraldlegar höfðingja
voru og biskupar, ábatar og priorar
botitist, en þeir munu ræma og hafa
verit taldir til barones: voru og lísh-
herra konungs og voru kallaðir til
funda sem slíkir, um b. ábatar og
priorar? Árit 1265 eru svo álitit,
að borgir og þorp (cities and boroughs)
hafi: fyrsta sinu verið litin enda full-
krifa¹⁰. Á þingi þess, er Edward I.

botit: til 1295, for biskupen i
sig fasten mynd: men lathen uheld-
legis og andlegis höftingjar vover
kallastir reistalega og biskupen
botit at sjá um, at gissir atvör
fulltrúa biskupdómens koma og,
en the sheriffs var botit at sjá
um at lögatallinn og borgir og
þorp byr fulltrúa, aðvitað hvern
i sinn legi", en þá var eigi þegar i
stat talit mættuðlegt, at þessir vit-
bistar fulltrúa sattu i þingi til at
sköf mætti þar fram fara.
- um söt: þar bókst

11. Sept 13. Amson 29, 50

13. 5. 322 05323

14. Marriot 6.

Étíð er alveg ástíð með hermann
líkastallinum helur verið talinn at
þessu lagi:

15. Pike 337.

16. Pike 337 ff.

17. Pike 339.

18. Pike 339 og 341; Marriot 6, 31 best
Amor 52

hermann og hinan þriggja státtir verið
"an organic whole", og við viss takifari
hafi; allir þessir áttíðir eru at vinna
saman sem "the Parliament", En um
mötin 14. öld er in skiptur á þessum
at líkastallinn og "borgararnir" höfðu
samanast: "the House of Commons",
þar sem biskupar og ábatar voru
saman: "the House of Lords." 14 um
skiptingun þessa verður at hafa í huga
at sambærur þessum sta. þing voru
hóttu saman til at vita hermanni
fi. ^{The lords} Líkastallinn var skattlagður með
öðrum hatti en ^{The Commons} líkastall og borgarar
The Lords greiddu skv. þessu skilvæðum
samt þess höfðu lengi verið rítt at
þessu með og hálðu uppi á sínum kostum
at meginhluta þessum. The Commons
af þessu í mót; gæddu eftir þessu sam-
þætta samfar sem við þessu: við
sístök takifari og tóku the
Lords og þessu í þessu greittu.
og verð þetta brátt orðat svo, at
við væri of the Commons með sam-
þætta the Lords. 17. ^{þessu} Herkinnurinn
hatti: eftir 14. öld at mæta:
þessu og skattlagð: sig sístök
þessu: Conventions og höfðu til

Bögu breytinga á skipum sínu deildar
 sýnist óþorft að fara hér nánar út í.
 Hög að geta þess, að fram til laga
 "Larney VIII" varð það á ginsu hvar
 varn þar fjölmennari, hinir verald-
 leysu sta hinir andlegu höfðingjar.
 og var það oft, að hinir sitarnelur
 varn þar mannfleiri. En þetta
 breytingar á klaustrum voru best upp
 og á bótum og priórum hvar þess vegna
 af þessari.

19 P:ke 349-351

- I. 1. Söguþeg greinargerð fyrir skiltingu þinga í deildir
(þá ein þann Englandssaga). 1
2. Gfirlit um fyrirkomulag og löggjöf erlendrar þjóða.
3. Tæniur um þingtingu skiltingarinnar (s.t.v. athi
þis at leggja á þessari greinargerð).
- II. 1. Söguþegur at dragandi skiltingu heima og heim-
farsla þennar til skyldrar erlendrar löggjalav.
^{í samhengi}
2. Greinargerð um virgildandi löggjöf og reglur
á Islandi. Annat hvort heir eta undir l. bregting á fyrir-
komulaginu frá því var komit á.
3. Greinargerð um áhrif skiltingarinnar á mest fers
mála og störf þingisins (söguþ. atdragur frá stofnun
þri deildir á Alþingist. t. einum), kostnaðarauki o.þ.
- III. Niðurstöður og tillögur af einhverjum gæta.

Löggjöf.

I. Deildir met löfnum
völdum. um löggjöf, fjármál
Belgia
Sviss
Sviss.

II. Deildir met forvætti:
annar deildir, ein þessum um
fjármál.

Frakkland

Italia

Spánn

Japan

Danmörk

frísku ríkin f. stríð

III. Deildir þessu
t: l. sérstakra mála og grípt
af þessu kemur ekki saman
um ~~hvat~~

~~Um~~ afskipti af

framkvæmdavaldi:

I. ~~Stjórn~~ stjórnar.

1. Þeir deildir jafnvægt hafa.

2. E. d. rétt henni.

II. Önnur afskipti.

6	241	319
4	36	320
5	28	32
	411	35
3	42	38 0.0
	43	
		41
45	42	
47	46	
	47	
50	50	
69	71	
70	72	

m. d. ein hefur engueta rétt . 990

úttar um sig og bætta samant 96.
 sk. 29 5. 1887